

www.vpress.ovh

Wasa Dagblad

Här finns vi:
www.vpress.ovh

24/7

Wasa Dagblad – Nr 1 – Söndagen den 4 januari, 2026 – Fjärde årgången – ISSN 2954-2448

VASA

Ingen vit jul - men nog ett Vackert Nytt Vitt År

Hyvää Uutta Vuotta!

Gott Nytt År!

A Happy New Year!

Veckans bild:

Efter stormen

VASA

Vem inspirerade dig? Föreslå Årets kulturgärning i Vasa 2025!

Vasa stad bjuder in invånarna att premiera lokal kreativitet. Under januari kan vem som helst föreslå sin favorit till årets mest betydelsefulla kulturgärning.

Det har blivit dags att återigen rikta strålkastarljuset mot de människor och fenomen som gör Vasa mer levande. Priset "Årets kulturgärning i Vasa 2025" delas ut baserat

på de förslag som samlas in under januari månad. En kulturgärning kan vara vad som helst som genomförts under 2025 och som har utvecklat stadens kulturliv, stärkt gemenskapen eller lyft fram vasakunnande på ett nyskapande sätt.

Priset är på 2 000 euro och kan beviljas en privatperson, en arbetsgrupp eller en förening. Förslag kan lämnas in fram till den 31 januari 2026. En jury från

kulturtjänsterna väljer ut finalister bland de inkomna förslagen, och därefter får vasaborna rösta på sin favorit. Förra året gick priset till amatörorkestern Wasa Sinfonietta. Är din favorit en ny stadsfestival, en gripande utställning eller kanske ett konstprojekt med låg tröskel? Nu har du chansen att påverka!
<https://link.webopol.com/s/vuoden-vaasalainen-kulttuuriteko-2025>

ÖSTERBOTTEN

VASA

Savimaja hämtar skaparglädje till hjärtat av Vasa

En ny keramikverkstad, Savimaja, har öppnat i centrala Vasa. Verkstaden erbjuder en inspirerande miljö där människor i alla åldrar kan bekanta sig med lera och njuta av kreativt skapande i en lugn atmosfär.

Savimaja erbjuder ett brett utbud av kurser för både nybörjare och mer erfarna hantverkare. I utbudet finns allt från engångsworkshoppar i drejning och handbyggnad till möjligheten att arbeta självständigt i den öppna verkstaden. Målet är att skapa en gemenskap där stressen försvinner och fokus ligger på nuet. Oavsett om du vill lära dig en ny färdighet eller bara tillbringa en avkopplande stund med vänner, välkomnar Savimaja alla att upptäcka lerans möjligheter.
<https://savimaja.fi/>

MALAX

Sista chansen: Gå på skattjakt i Malax – hinner ni hitta belöningen?

Nu gäller det att snöra på sig skorna och samla familjen! Ännu i dag och fram till den 4 januari pågår en spännande skattjakt i Malax byar. Det finns fyra separata rutter att utforska: Petalax, Yttermalax, Övermalax och Bergö.

Äventyret börjar på kommunens hemsida där du hittar startplatsen. Genom att scanna en QR-kod får du en bildledtråd som leder dig vidare till nästa anhalt. Längs vägen sätts även geniknölarna på prov med kluriga frågor. Rutterna är perfekta för en vinterpromenad, då de är mellan 1 och 2 kilometer långa. Den som lyckas spåra upp alla fem platser i en by hittar till slut den efterlängade skatten och får en belöning! Packa ner lite varm dryck och ge er ut på ett minnesvärt äventyr i valfri by.

SENIORMOTION

Seniorer i rörelse!

Det avgiftsfria evenemanget Gå för friska år, som erbjuder inspiration till promenader och välmående, ordnas av Vasa stad för seniorer. Det motionsinriktade evenemanget hålls fredag 16.1.2026 kl. 13–15.30 på andra våningen i Vasa Elektriska Arena. Deltagarna kan testa sin balans, delta i gymnastikstunder och få expertråd om hur man förebygger fallo-lyckor. Lokala motionsmöjligheter presenteras också under dagen. Syftet är att främja både den fysiska hälsan och gemenskapen bland äldre invånare. Det är ett utmärkt tillfälle att hitta nya sätt att röra på sig och inspireras tillsammans med andra. Välkommen med!
Källa: vaasa.fi

LIDL

Nu är det lätt att äta hälsosamt – frukt och grönt med upp till 30 % rabatt

Lidl inleder 2026 med en rekordstor kampanj där hela frukt- och grönsaksavdelningen är nedsatt under hela januari.

Det nya året innebär för många ett löfte om en mer hälsosam livsstil. Lidl vill stötta denna förändring genom att sänka priserna på alla frukter och grönsaker under januari månad. Rabatterna är kännbara, med prissänkningar på upp till 30 % på utvalda produkter. Kampanjen omfattar hela avdelningen i samtliga Lidl-butiker i Finland.

Att främja en hälsosam kost är en del av Lidls bredare mål att uppmuntra till växtbaserad kost. I samarbete med WWF Finland har butikerna även försetts med skyltning som hjälper kunderna att göra bättre val för både hälsan och miljön. De lägre priserna gör det enklare och billigare att följa de nationella kostrekommendationerna, som uppmanar till ett intag på cirka 800 gram frukt och grönt per dag.

VASA/KORSHOLM

Liftis biljettpriser oförändrade trots sänkt moms

Från och med 1 januari 2026 sänks mervärdesskatten på kollektivtrafik från 14 till 13,5 procent, men Liftis biljettpriser kommer inte att sjunka. Det beslutade Vasa stads och Korsholms kommuns gemensamma kollektivtrafiknämnd den 18 december 2025. Motiveringen är enkel: ändringen är så liten att en prisjustering skulle störa den befintliga prisstrukturen. Samtidigt har kostnaderna för att ordna kollektivtrafiken stigit, vilket gör att nämnden anser det olämpligt att justera priserna nedåt. Beslutet innebär att resenärer inte får omedelbar ekonomisk lättnad när momsen sänks, men kollektivtrafiken i Liftis-nätet fortsätter som tidigare med oförändrade priser.
Källa: Korsholm/Vasa stad pressmeddelande, 22.12.2025

Fortsättning på sid 2

Dela gärna denna tidning med släkt och vänner på Facebook, WhatsUp eller andra sociala medier

LEDARE

Wasa Dagblad, Waasan Päivälehti och Wasa Daily firar treårsjubileum

Det är med stor glädje vi firar tre år av nyheter, engagemang och kulturell bevakning för vår region genom Wasa Dagblad, Waasan Päivälehti och Wasa Daily. Sedan starten har dessa tidningar blivit en viktig del av det lokala medielandskapet – och dessutom nästan de enda lokalt ägda nyhetstidningarna i Vasa med omnejd.

Ett unikt bidrag till regionen

Wasa Dagblad, vår svenskspråkiga stolthet, kompletteras av den finskspråkiga Waasan Päivälehti och den engelskspråkiga Wasa Daily, som även publicerar innehåll på ukrainska. Dessa tidningar utmärker sig inte bara genom sitt lokala ägarskap utan också genom sitt fokus på kvalitet, objektivitet och en stark kulturell bevakning.

Trots att tidningarna hittills publicerats endast en gång i veckan på nätet har vi nått läsare genom vårt fokus på relevanta nyheter, fördjupande kulturartiklar, historiska teman och uppdateringar om klimatfrågor.

Digitalt först – men med framtidsplaner

Vår vision för framtiden är ambitiös: vi siktar på daglig publicering på nätet och en omfattande papperstidning varje fredag, fylld med innehåll för hela helgen. Detta är dock en utveckling som kräver tid och stöd – framför allt från våra sponsorer och annonsörer.

Teknik i framkant

Wasa Dagblad är även en pionjär i användningen av AI-teknologi inom journalistik. Verktyg som ChatGPT-3, Gemini, Monica och Aria hjälper oss med allt från faktakoll och översättningar

till att skapa nyhetstexter som sedan noggrant granskas av redaktionen. AI är endast ett hjälpmedel, journalister-na ansvarar helt för texterna. Historien guidar oss framåt

Vi värdesätter historien och dess lärdomar – som den amerikanske filosofen George Santayana uttryckte det: ”Den som inte kan minnas sin historia är dömd att upprepa den.” Våra läsare erbjuds regelbundet artiklar som belyser vår regions historia, vilket hjälper oss att bättre förstå vår forntid, samtid och framtid.

Tillsammans mot framtiden

När vi nu går in i vårt fjärde verksamhetsår gör vi det med stor spänning och tacksamhet. Vi ser fram emot att välkomna fler läsare och få ta del av deras feedback.

Och även om vi har fest – skicka inte blommor! Skicka kommentarer, bilder, nyhetstips.

Med detta vill vi rikta ett stort tack till alla våra läsare och samarbetspartners som varit med oss under dessa två år. Vi önskar er alla ett GOTT NYTT ÅR och ser fram emot ännu fler nyhetspäckade dagar tillsammans.

2 Wasa Dagblad, 4 januari, 2026

INFÖR 2026

Republikens president Alexander Stubbs nyårstal den 1 januari 2026

Kära finländare

Årsskiftet ger oss en möjlighet att stanna upp. Att fundera på vad vi har gjort och vad som blev ogjort. Vad vi har lyckats med och var det finns utrymme för förbättring.

I mitt nyårstal i fjol konstaterade jag att det inte går någon nöd på oss finländare, att vi kommer att klara oss och att vi kommer att skapa en god framtid.

Under året träffade jag många fina människor runt om i Finland, från barn och unga till äldre. Jag fick besöka bland annat skolor, högskolor, företag, torg, kaserner och vårdhem.

Mötena under dessa besök stärkte min tro på att vi har det bra. Och att i år kommer vi finländare att klara oss ännu bättre.

Var och en av oss kan bidra till det med sina egna handlingar. Varje finländares insats har betydelse. Din. Min. Vår.

Det finns många anledningar till att vara stolt över Finland och vår identitet. För många är vi en föregångare och en förebild. Vi har ett öppet, demokratiskt och fungerande samhälle.

Vår levnadsstandard är jämförelsevis hög. Vårt utbildningssystem håller världsklass. Många vill lära sig om vår försörjningsberedskap. Vår övergripande säkerhet är föremål för beundran. Våra myndigheter samspelar effektivt, vilket vi också har sett under de senaste dagarna. Vår försvarsmakt respekteras.

Grunden för allt är vår gemenskap. Bildning, rättvisa, jämlikhet, frihet och respekt för andra är väsentliga delar av att vara finländare. Vi är pålitliga och rejäla.

Vi finländare är bra på att ställa upp mål för oss själva och arbeta för att nå dem. I år föreslår jag att vi ställer upp tre mål för Finland: fred, tillväxt och omtanke.

Det första målet är fred.

De lokala och regionala konflikterna i världen håller på att öka. Vi finländare är fredsbyggare. Vår insats behövs.

Under det gångna året spelade Finland en större roll än vad vår storlek antyder.

Vi höll fast vid våra värderingar och intressen. Vi var med och påverkade den pågående omvälvningen i världen. Vi arbetade för internationellt samarbete

och fred.

Vårt mål var att maximerade Finlands inflytande i världen, särskilt i de för oss viktiga frågorna såsom rättvisa, demokrati och frihet.

Huvudfokus låg på stödet till Ukraina, på våra allierade och på globala partnerskap.

Rysslands anfallskrig mot Ukraina har snart pågått i fyra år. Rysslands agerande är olagligt och omoraliskt.

Som en följd av kriget har mer än en miljon människor dödats eller sårats.

Under det senaste året har vi arbetat outtröttligt för att uppnå fred tillsammans med Ukraina och våra allierade. Aldrig tidigare under kriget har vi varit så nära fred, men vi kan inte vara säkra på att Ryssland är redo för fred.

Fred är oftast en kompromiss. Vi måste vara beredda på att alla delar av fredsavtalet inte nödvändigtvis kommer att motsvara vår rättsuppfattning.

Vi gör ändå allt vi kan för att Ukrainas självständighet, suveränitet och territoriella integritet ska bevaras. Ukraina är en del av ett fritt och demokratiskt Europa. Nu och i framtiden.

Vi fortsätter att stödja Ukraina. Vi tröttnar inte. Vi söker en lösning. Tillsammans med våra allierade ser vi till att Ryssland aldrig mer anfaller ett grannland.

Vår relation med Ryssland har förändrats på ett bestående sätt. Bestående är också det faktum att Ryssland är vår granne. Vårt mål i Finland och Europa är en fungerande och fredlig relation med Ryssland. I sista hand beror allt på Rysslands agerande.

Utrikespolitiken är aldrig svartvit, den är full av grånyanser. Finlands intresse förutsätter att vi ser världen som den är, och inte bara så som vi önskar att den vore.

Det innebär att vi är ärliga mot oss själva. Finlands diplomati grundar sig varken på moraliserande eller på identitetspolitik. Den grundar sig på värderingar, intressen och handlingar. En aktiv utrikespolitik och förnuftiga beslut ökar Finlands inflytande.

Finlands och Europas relation med Förenta staterna är i omvandling. Vi måste vänja oss vid något nytt.

Samarbetet är värdefullt för båda parter. Exempel från det gångna året var isbrytaraffärerna, försvarssamarbetet och fredsförhandlingarna i Ukraina.

Samtidigt måste vi inse att vi inte alltid är överens om allt med Förenta staterna. Det ligger i Finlands och Europas intresse att stärka internationella institutioner och regler och främja bekämpningen av klimatförändringarna.

Finlands närmaste vänner finns i Norden och Europa. Samarbetet mellan de nordiska länderna bör intensifieras. Det europeiska samarbetet bör fördjupas ytterligare. Varför? Därför att det i båda fallen handlar om Finlands värderingar och intressen. Finlands säkerhet bygger på ett starkt försvar samt medlemskap i Nato och EU.

Det sägs ofta att Europa har varit alltför beroende av rysk energi, amerikansk säkerhet och Kinas ekonomi. Påståendet är inte långt ifrån sanningen.

Det är säkert att Europa måste ta ett större ansvar för sin framtid. Lika säkert är att de stora utmaningarna i världen inte kan lösas endast mellan européer eller mellan likasinnade.

Samarbete också med andra än våra traditionella partnerländer ska ses som en möjlighet. Länderna i Asien, Mellanöstern och Latinamerika är drivande krafter för global tillväxt. Afrikas roll stärks kontinuerligt.

Många av dessa länder håller också med oss om att multilateralism och gemensamma regler är det bästa sättet att hitta gemensamma lösningar på gemensamma problem. De är beredda att försvara och utveckla en liberal världsordning och fredliga lösningar.

Bästa medborgare

Vårt andra mål är tillväxt.

Jag är oroad över Finlands offentliga finanser. Den geopolitiska osäkerheten och Rysslands anfallskrig verkar slå särskilt hårt mot vår ekonomi.

Ansvarsfulla statsfinanser är ett bestående mål, inte enbart en enskild regerings uppgift. Det kan inte vara så att en regering vidtar anpassningsåtgärder och den följande deklarerar ut medel med frikostig hand.

Fortsättning från sid 1

MALAX

Malaxborna utmanas röra på sig – ny kampanj rullar hela vintern

Nu är det dags att snöra på sig skorna. Motionskampanjen *I form för livet* är tillbaka i Malax och ska få invånarna att röra på sig i vardagen – lite men ofta. Konceptet är enkelt: 30 minuters motion ger ett kryss i motionskortet. Kampanjen pågår från 1 december 2025 till 31 maj 2026 och ordnas numera två gånger per år. Deltagarna lämnar in sina ifyllda motionskort i uppsamlingslådor som placeras i kommunens butiker. I juni väntar dessutom vinstdragnin bland alla som deltagit. Initiativet ska sänka tröskeln för motion och visa att även vardagsrörelse räknas – året runt. Källa: Malax.fi

MALAX

Träffpunkten utsedd till Årets ledstjärna i Malax

Psykosociala föreningen Träffpunkten r.f. har utsetts till Årets ledstjärna 2025 i Malax. Utmärkelsen delades ut 3 december på den internationella funktionshinderdagen av Rådet för personer med funktionsnedsättning efter en omröstning bland kommuninvånarna. Träffpunkten fick 38 procent av rösterna och gick förbi de andra nominerade, Tina Holms och Lisbeth (Libbi) Bäck.

Föreningen hyllas för sitt varma engagemang och sin låga tröskel för personer med funktionsnedsättningar. Träffpunkten beskrivs som en plats där alla kan vara sig själva, med engagerad personal och ett varierat program.

Utmärkelsen uppmärksammar ideellt arbete som förbättrar livskvaliteten för personer med särskilda behov i kommunen. Priset togs emot av föreningens styrelsemedlem Klaus Wiberg. Källa: Malax kommun, Malax.fi.

VASA

Färsk sushi dygnet runt – ny automat öppnar i Vasa

Vasaborna får nu tillgång till färsk sushi och nudlar dygnet runt när en ny, modern matautomat lanseras i staden. Automaten finns på Sandögatan, mellan Handelsplanen och Teräsråden, och erbjuder snabb och smidig mat utan köer eller öppettider. Konceptet bygger på enkelhet: ta din måltid, betala och njut. Oavsett om det är sent på kvällen, tidigt på morgonen eller mitt under arbetsdagen finns färdig mat alltid tillgänglig. Utbudet består av färska sushirätter och nudlar, anpassade för den urbana vardagen. Matautomater av det här slaget har blivit allt vanligare internationellt, särskilt i storstäder. Nu tar Vasa steget in i samma trend och kombinerar bekvämlighet med kvalitativ snabbmat. Den nya automaten är i drift och öppen för alla – när som helst på dygnet. Källa: K.Achi Sushi, lanseringsinformation, Vasa

KORSNÄS

Bottenundersökning klar – viktigt steg för Korsnäs havsbaserade vindkraft

Trots svåra förhållanden i Bottenhavet har bottenundersökningarna i Korsnäs projektområde slutförts framgångsrikt. Undersökningarna, som pågått över sju månader, är en central del av planeringen för det havsbaserade vindkraftsprojektet som leds av Metsähallitus och Vattenfall. Med hjälp av ekolod, magnetiska mätningar och ultrahögupplöst seismik kartlades havsbotten ”sten för sten”. 30 sedimentprover togs också för att studera bottenmaterialets egenskaper. Den detaljerade datan ger projektplanerare nyckelinsikter som behövs för att utforma fundament och kabeldragningar. Resultaten visar att botten i området är mer stenig än förväntat, men inga större hinder för vidare utbyggnad har identifierats. Den insamlade informationen banar väg för kommande faser i vindkraftprojektet, inklusive miljöbedömningar och teknisk design. Källa: Forststyrelsen, pressmeddelande

VÄLGÖRENHETSKONSERT

Än är det jul – välgörenhetskonsert för Ukraina i Vasa

På trettondedag jul, tisdagen den 6 januari klockan 16.00, bjuder Vasa svenska församling in till välgörenhetskonsert för Ukraina i Trefaldighetskyrkan i Vasa. Konserten Än är det jul samlar både ukrainska och finsk-svenska artister, bland andra Rymma Bahdasarian, Halyna Luzhetska och barnkören Dzvinotchky, i ett program som förenar musik, tradition och solidaritet. Arrangemanget är öppet för alla och kostar 20 euro för

Fortsättning på sid 3

Photo Supplement

Waasan Päivälehti

Photo Supplement

Wasa Dagblad Wasa Daily

Valkoinen Uusi Vuosi

Ett Vitt Nytt År

A White New Year

Photo Supplement - bpress.obh

FORTS FRÅN SID 2
Det behövs långsiktighet. Den breda parlamentariska överenskommelsen om skuld-bromsen var ett exempel på ett ansvarsfullt beslut som skapar förtroende för ekonomin.

Tillväxt utgör grunden för hela vårt välfärdssamhälle. Utan tillväxt har vi ingen välfärd. Vi har alla förutsättningar för att komma in på en hållbar tillväxtbana. Det finns flera vägar. Allt utgår från kunnande, forskning och utbildning. Dessa kräver ännu större satsningar än tidigare.

Gårdagens tillväxt gynnar inte morgondagen. Tillväxt kräver mod och hårt arbete. Det krävs nya satsningar och en stark vilja för att Finland ska förbli ett attraktivt land för nya investeringar och kunniga människor. Som Natomedlem är Finland en säker och stabil miljö för investeringar – i dag och i framtiden.

Den teknologiska utvecklingen inverterar på allt. Lyckligtvis har vi kompetens inom detta område. Datanät, kvantteknologi och kritiska mineraler hör till våra styrkor. Dessa behövs i kärnan av den pågående teknologiska revolutionen, alltså inom artificiell intelligens.

Vi måste värna förutsättningarna för tillväxt också inom andra områden. Vi har många utmärkta startupföretag. Vi måste göra allt vi kan för att tillväxtföretagen stannar i Finland.

Exporten är en av de viktigaste källorna till tillväxt i vår ekonomi. Den geopolitiska omvälvningen påverkar vår ekonomi. Protektionism och tariffer är till nackdel för oss, men lyckligtvis hör vi till EU. Det ger vår ekonomi stadga och hjälper oss att hantera strategiska beroenden.

När vi gick med i EU för 30 år sedan var målet att allt skulle vara marknadsdrivet. I dagens värld behövs ändå staten ibland för att öppna dörrar till nya marknader. Som republikens president fortsätter jag att främja finsk export ute i världen.

Det är också uppenbart att vi, med tanke på vår nuvarande befolkningsutveckling och åldersstruktur, behöver mer arbetskraftsinvandring. Knäckfrågan är hur vi som samhälle kan anpassa oss till denna nya verklighet.

Bekämpningen av klimatförändringarna riskerar att hamna i skymundan för den globala turbulensen. Detta får inte ske. Klimatförändringarna är en existentiell fråga för oss alla. De länder som tar klimatförändringarna på allvar kommer att få ett försprång. Också inom ekonomin bör Finland fortsätta att satsa på grön tillväxt.

Kära finländare

Vårt tredje mål är omtanke.

När världen är i gungning är det bra att stanna upp och på-

Fortsättning från sid 2

vuxna; ukrainare och barn går in gratis. Efter konserten serveras kaffe i kyrkans krypta, och alla intäkter går oavkortat till stöd för unga ukrainare i Vasaregionen och till Ukraina genom Kalyna rf, en lokal hjälporganisation som arbetar med integration och humanitärt stöd. Initiativet är ett uttryck för Vasas starka engagemang för fred och medmänsklighet, där musik och gemenskap används för att bidra till verklig hjälp i en tid av konflikt. Vasa svenska församling
Källa: Vasa svenska församling.

NYÅRSREVY

Skratten spirar i Pörtom – dags för ”Grönsaksland”

Pörtoms populära nyårsrevy är tillbaka. Den 10 januari 2026 slås dörrarna upp för årets föreställning som lovar både lokal humor och skarpa iakttagelser under titeln ”Grönsaks-

minna sig om det viktigaste i livet. Finland är fortfarande, enligt nästan alla indikatorer, ett av världens bästa länder att leva i. Vi är världens lyckligaste folk.

Samtidigt måste vi vara medvetna om att alla finländare tyvärr inte mår bra eller känner sig lyckliga.

Ofta beror det på att de grundläggande livsvillkoren inte är i ordning. Det kan vara fråga om ekonomiska svårigheter. Arbetslöshet. Otrygghet. Hälsoproblem. Familjevåld. Rasism. Vi måste kunna göra bättre i från oss.

Samhällets uppgift är att stödja dem som av någon anledning inte hittar sin plats. Som medmänniskor är det vår uppgift att visa omtanke, att hjälpa dem som inte klarar sig själva.

Omtanke handlar om att visa uppskattning för en arbetskamrat, en elev, en lärare, en medmänniska. Uppskattning gör människan synlig, och det är något vi alla behöver. Ibland kräver omtanke också uppoffringar, att sätta sig själv åt sidan.

Då världen omkring oss känns allvarlig och svår, måste vi hitta glädje som motvikt – annars förtvinar vi och blir cyniska. Glädjen finns ofta i vänner och arbetskamrater eller i nyfikenhet och kreativitet.

Utöver realism behöver vi också fantasi och kultur. Mycket av det vackra och betydelsefulla omkring oss har sitt ursprung i människans förmåga att fantisera.

När möda och bildning förenas med skaparglädje och fantasi bär det ofta frukt. Resultatet kan bli något vi inte hade kunnat föreställa oss. Dessa ögonblick av insikt är livets krydda. Det handlar om att hitta den rätta balansen.

Bästa finländare

Samhällsbygget tar aldrig slut. Demokratin måste värnas varje dag. Valfärd uppstår inte ur tomma intet. Valfärden kräver arbete, både av individen och samhället.

Trots att det finns kriser i världen och osäkerhet också i Europa, har vi ingen anledning att sänka blicken.

Vi har alla förutsättningar för framgång. Finland är det bästa landet i världen att växa upp i. Låt oss vara stolta över att vara finländare, över att vi får leva i ett självständigt och fritt land.

Vi är en liten och ihärdig nation långt uppe i norr. Vi måste stå med båda fötterna på jorden, men hålla huvudet högt, se den blåa vackra finländska himlen.

Tillsammans bygger vi ett år av fred, tillväxt och omtanke.

På mina och Suzannes vägnar vill jag önska alla ett gott och meningsfullt nytt år.

Jag önskar er alla Guds välsignelse.

ALKOHOLFRITT

Rekord för alkoholfritt: ”Holi-fritt” är nu det trendigaste valet

Alkos färska statistik visar att efterfrågan på alkoholfria drycker har vuxit i historiskt snabb takt. De ses inte längre bara som alternativ, utan är för många det primära valet för

både fest och vardag.

Speciellt alkoholfria viner och högkvalitativa mocktail-baser säljer som aldrig förr. Bakom

na både affärs- och fritidsresenärer. Peter Källberg, projektledare på VASEK, säger att de extra tjänsterna kommer att förbättra områdets tillgänglighet och stärka flygplatsens position som en betydande knutpunkt. Att öka antalet stamanslutningar kan också ytterligare stödja regionens företag och internationella förbindelser.

VETENSKAPENS NATT

Vetenskapens natt i Helsingfors den 22.1.2026 – När ordnas en sådan i Vasa?

Vetenskapens natt (Tieteiden yö) firas torsdagen den 22 januari 2026 i Helsingfors med nästan 50 olika gratis evenemang runt om i staden — föreläsningar, workshoppar och visningar av vetenskap i många former.

Varje år förvandlas Helsingfors till ett vetenskapligt nöjesfält när Vetenskapens natt öppnar dörrarna till mu-seer, universitet, forskningscentrum och ovanliga lokaler för att bjuda allmänheten på insyn i forskning och kunskap. Programmet innehåller allt från astronomiska presentationer till naturvetenskap, sociologi, historia och praktiska experiment — många av evenemangen kan också följas online.

För 2026 finns redan programmet publicerat med 35 fysiska platser och 48 olika tillfällen för vetgiriga.

Men mitten av Österbotten — och speciellt Vasa — saknar fortfarande ett motsvarande vetenskapsevenemang. Staden är full av studenterm, universitet, forskare och kulturinstitutioner — och ändå är dörrarna till forskningen stängda för många. När får vi en Vetenskapens natt?

FINLAND

ARBETSLÖSHET

Statistikcentralen: Arbetslösheten fördjupades i slutet av året

Arbetsmarknadsläget i Finland har stramats åt ytterligare under slutet av året. Enligt Statistikcentralens senaste arbetskraftsundersökning var det relativa arbetslöshetstalet i november betydligt högre än vid samma tidpunkt året innan.

Antalet arbetslösa ökade markant jämfört med föregående år, och särskilt inom bygg- och tjänstesektorerna märks den försvagade konjunkturen tydligt. Samtidigt har antalet lediga arbetsplatser minskat, vilket försvårar situationen för arbetsökande. Experter menar att den ekonomiska osäkerheten nu återspeglas på arbetsmarknaden med en viss fördröjning. Det finns en oro för att arbetslösheten förblir på en hög nivå även under början av nästa år, vilket kräver aktiva åtgärder för att främja sysselsättningen.

FÖRSVARET

Finland höjer reserviståldern till 65 – kraftigt förstärkt försvar planeras

Finland höjer åldersgränsen för militära reservister till 65 år från och med 1 januari 2026 för att stärka sin försvarsförmåga i ett osäkrare säkerhetspolitiskt läge. Den nya lagen, som undertecknats av presidenten, innebär att tidigare mobiliserbara reservister stannar kvar i reserven upp till dess de fyller 65, oberoende av värnplikts-tjänstgöringstid eller rang.

Tidigare var övre gränsen 50 år för vanliga soldater och 60 år för underofficerare och officerare. Förändringen gör att upp emot 125 000 fler personer kan bli tillgängliga för hemvärns- och krigsuppgifter, vilket bidrar till målet att ha cirka en miljon reservister år 2031.

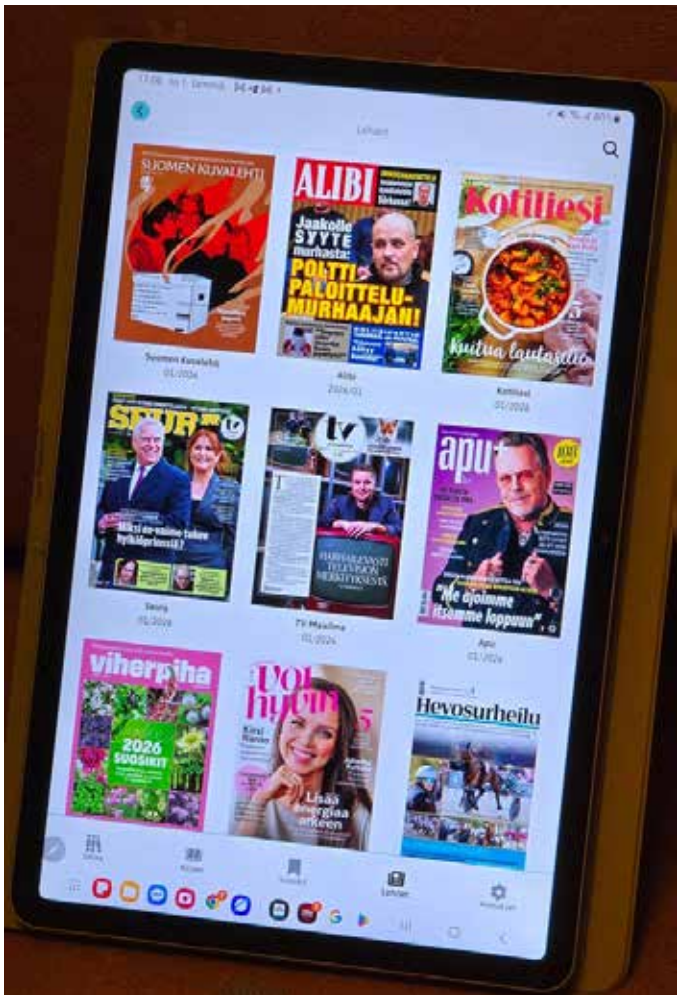
Försvarsminister Antti Häkkänen säger att beslutet bygger på en realistisk bedömning av det regionala läget och syftar till att utnyttja erfarenheten hos äldre reservister vid en eventuell kris. Lagen påverkar ett stort antal tidigare värnpliktiga, men innebär ingen automatisk mobilisering. Källa: Försvarsministeriets pressinformation / ny lagstiftning.

Fortsättning från sid 2

PRESS

E-BIBLIOTEKET

E-bibliotekets (e-kirjasto) tidskriftsutbud utökas 2026

Det digitala läsandet blir allt smidigare när det nationella E-biblioteket utökar sitt sortiment. Från och med 2026 kan läsarna se fram emot ett ännu bredare urval av populära tidskrifter direkt på den egna surfplattan eller telefonen. E-biblioteket har revolutionerat sättet vi följer nyheter och trender på. Den avgiftsfria tjänsten finns re-dan tillgänglig i många finländska kommuner, däribland Vasa, och erbjuder ett omfattande utbud av läsning oavsett tid och plats. Genom E-biblioteksappen är det enkelt att bläddra i tidningar, och den nya avtalsperioden för med sig efterlängtrade tillskott i utbudet.

Allt som behövs är en stark identifiering i appen vid första användningen. Efter det har du alltid dina favorittidningar med dig – oavsett om du är på resa eller i hemmasoffan. Det förnyade utbudet garante-rar att det finns intressant innehåll för alla, helt kostnadsfritt.

Nya tidsskrifter 2026

Aftonbladet (svenska)
Allt om hobby (svenska)
Eläinten ystävä (finska)
Kamera & Bild (svenska)
Pets (finska)
Rolling Stone (engelska)
Skrolli (finska)
Tunne & Mieli (finska)

HELSINGIN SANOMAT

Så använder HS artificiell intelligens i nyhetsarbetet

AI är ett verktyg i Helsingin Sanomats redaktionella vardag – men ansvaret ligger alltid hos människan. Redaktionen berättar öppet hur tekniken används.

Helsingin Sanomat använder artificiell intelligens som stöd i journalistiskt arbete, enligt tydliga riktlinjer. Syftet är att effektivisera och förbättra arbetet, inte att ersätta redaktörer.

AI används bland annat för
– översättningar, som alltid granskas och bearbetas av journalister
– utkast till nyheter, exempelvis från pressmeddelanden
– identifiering av nyhetsämnen, genom att sortera tips och material
– test av idéer, med hjälp av läsarstatistik och undersökningar
– bearbetning av text, till exempel strukturering av anteckningar
– analys av stora datamängder, såsom rapporter och databaser
– förstärkelse av publikens behov, genom analys av läsbeteenden

Grundprincipen är enkel: människan ansvarar alltid för innehållet och dess riktighet. AI fattar inga självständiga beslut och publicerar inget på egen hand. HS redovisar öppet sin AI-användning i en offentligt tillgänglig och uppdaterad AI-deklaration. Källa: HS 23-12-2025

MEDIESPRÅK

Journalistik och klasskillnader i fokus när Mediespråk intar Åbo

Den 27–28 januari 2026 samlas mediebranschen i Åbo för seminariet Mediespråk XXI. I den nya bygg-naden Astra diskuteras allt från amerikansk politik till hur klasskillnader hörs i vårt språk.

Årets program är späckat med tunga namn som utrikeskorrespondenten Cecilia Uddén och författaren Mustafa Can. Fokus ligger på journalistikens utmaningar i ett förändrat världsläge och den nordiska mediemarknadens framtid. Seminariet, som arrangeras i Åbo Akademis akademikvarter, erbjuder en unik plattform för språkvetare och journalister att fördjupa sig i hur högerpopulistisk diskurs och språkliga nyanser påverkar dagens samtal.

Källa: Mediespråk.fi

Fortsättning på sid 4

FRILUFTSLIV I VASA

Att hitta friheten på isen i Vasa: tju-
ningen med långfärdsskridskoåkning

Långfärdsskridning, även känd som äventyrsskridskoåkning, är mer än att bara glida över en frusen sjö. Det är en spännande blandning av utforskning, fysisk utmaning och en djup koppling till vinterlandskapet.

Och i Vasa finns det många områden där man kan njuta av <https://www.sttinfo.fi/tiedote/71712821/eh-dota-vuoden-2025-vaasalaista-kulttuuritekoa-tammikuussa?publisherrid=67975446&lang=fi> den här typen av skridskoåkning. Tyvärr inte ännu i år förstås.

Oavsett om du korsar stora frusna hav, navigerar i slingrande floder eller bara njuter av lugnet i en avskild damm, erbjuder turskridskoåkning en unik och oförglömlig upplevelse.

Glädjen på den öppna isen
Attraktionskraften med långfärdsskridskor ligger i dess frihet. Obundna av en rink kan skridskoåkare utforska vinterlandskapet i sin egen takt. Känslan av att glida utan ansträngning över en orörd isyta är verkligen magisk. Tystnaden, som bara bryts av den mjuka rytmen av dina egna andetag och en och annan knastrande is, är djupt meditativ.

Säkerheten först: Viktiga försiktighetsåtgärder

Även om lockelsen med den öppna isen är obestridlig, måste säkerheten alltid vara av största vikt.

Åk aldrig ensam: Ta alltid med en skridskokompis eller gå med i en grupp.

Kontrollera isförhållandena noggrant: Innan du ger dig ut på något vatten, bedöm noggrant istjocklek och stabilitet. Använd en isbörst eller mejsl för att kontrollera med jämna mellanrum. Kom ihåg att isförhållandena kan förändras snabbt på grund av faktorer som temperaturfluktuationer, strömmar och snötäcke.

Bär lämplig skyddsutrustning: Detta inkluderar en flytväst eller flytanordning, en hjälm och ishackor för självräddning i händelse av ett fall genom isen.

Bär med dig ett första hjälpen-kit och en kommunikationsenhet: En mobiltelefon i ett vattentätt fodral eller en handhållen radio kan vara avgörande i en nödsituation.

Planera din rutt och informera någon om dina planer: Låt en betrodd vän eller familjemedlem veta din tänkta rutt och beräknad återkomsttid.

Var medveten om din omgivning: Var uppmärksam på potentiella faror som sprickor, tunn is och öppet vatten. Undvik skridskoåkning i närheten av

rörligt vatten, t.ex. in- och utlopp.

Vänd tillbaka om förhållandena försämrats: Tveka inte att vända tillbaka om isen blir osäker eller om du stöter på oväntade utmaningar.

Viktig utrustning för långfärdsskridskoåkning
Skridskor: Rejåla skridskor med bra stöd för vristen är viktiga. Tänk på skridskor som är speciellt utformade för skridskoåkning utanför isen, som ofta har bättre grepp och hållbarhet.

Isdubbar: Dessa ger extra grepp på hala ytor och kan hjälpa till att förhindra fall.

Flytväst eller flytanordning: Detta är avgörande säkerhetsutrustning och bör alltid bäras.

Hjälm: En hjälm kan skydda ditt huvud vid ett fall.

Ishackor: Dessa är viktiga för självräddning om du faller genom isen.

Varma kläder och vattentäta ytterkläder: Klä dig i lager för att hålla dig varm och torr.

Ryggsäck: Packa viktiga saker som snacks, vatten, ett första hjälpen-kit och en kommunikationsenhet.

Omfamna äventyret

Turåkning på skridskor är en givande upplevelse som ger ett unikt perspektiv på vinterlandskapet. Genom att prioritera säkerhet och respektera naturens kraft kan du njuta av friheten och spänningen i att utforska den frusna världen under dina fötter. Kom ihåg att skönheten med långfärdsskridskoåkning inte bara ligger i destinationen, utan i själva upplevelsen av att glida över isen.

Fortsättning från sid 3

VASABLADET

170 år av kommunikation: Vasa-
bladet firar en historisk milstol-
pe

Den Vaasa-baserade tidningen Vasabladet firar sitt respektade 170-årsjubileum i år. Tidningen grundades 1856 och är den näst äldsta tidningen som fortfarande ges ut i Finland, direkt efter Åbo Underrättelser. Den har etablerat sig som en viktig röst för den svensktalande befolkningen i Österbotten och som en regional identitetsbyggare.

Under årtiondena har Vasabladet rapporterat om händelser i världen och i det lokala samhället under tre olika århundraden. Tidskriften har överlevt både historiska kriser och medieomvandlingen, och framgångsrikt gått från tryckt till digital era som en del av HSS Media. För ett år sedan köpte svenska Bonnier News tidningen. Jubileumsåret är inte bara en titt på det förflutna, utan det belyser också vikten av lokal journalistik som en pelare för fri information. Vasabladet kommer att fortsätta sitt arbete för att stilla regionens hunger efter nyheter, och även i framtiden förse sina läsare med tillförlitlig information och djupgående analyser av lokala fenomen.

Bilden visar det första numret av tidskriften, som publicerades den 7 maj 1856. Tidningen var liten. Den handlade om ett nytt rederi och en intressant kolumn fylldes med en novell om en student som flyttade till en storstad. Tidningen hade fyra sidor, trycktes på A.A. Levons tryckeri och på sista sidan fanns några annonser, bland annat en önskan < Enkefru Bäck skulle hyra en sal med ett rum och ett vedskjul. Källa: Bland annat Wikipedia

KULTUR

NETFLIX

Netflix köper Warner Bros – vad betyder affären för tittarna?

Netflix har presenterat en uppmärksam affär där bolaget köper Warner Bros, inklusive film- och tv-studiorna samt HBO och HBO Max. Affären samlar några av världens mest älskade berättelser under samma paraply och kan få långtgående konsekvenser för streamingmarknaden. I köpet ingår varumärken som Harry Potter, Vänner, Game of Thrones, hela DC-universumet samt klassiska filmer som Casablanca. Dessa kompletterar Netflix egna globala succéer som Stranger Things, Wednesday och Squid Game. För tittarna innebär affären inga omedelbara förändringar. Netflix och HBO Max fortsätter tills vidare som separata tjänster och nuvarande abonnemang påverkas inte. Innan affären slutförs krävs godkännande från myndigheter och aktieägare. På sikt kan sammanslagningen dock leda till ett ännu bredare utbud – men också nya diskussioner om priser och tillgång till innehåll. Källa: Netflix / Warner Bros pressmeddelande

MUSIK

RITZ

**Pojkbandsklassiker möter man-
skör – Succén återvänder till Ritz!**

Är du redo för en nostalgikick utöver det vanliga? Efter förra årets slutsålda succé är Wasa Sångargille tillbaka på Ritz i Vasa den 9 januari 2026 med showen "Young Men at Ritz". Upplev nyskapande manskörsarrangemang av allt från Jackson 5 till BTS. Med musikalartisten Filip Vikström som solist och Mikael Svarvars orkester utlovas en unik kväll där traditionell körsång möter pojkbandens största hits. Säkra din biljett i tid – förra gången sålde de slut på ett ögonblick! <https://ritz.fi/event/wasa-sangargille-2/>

Fortsätter på sid 5

RYMDEN

Sänd ditt namn på en rymdfärd, runt månen

Ditt livs rymdresa väntar – och du är inbjuden att följa med.

NASA förbereder sig för att återföra mänsklig-heten till månen, och du kan vara en del av äventyret utan att lämna jorden. Inför den kommande Artemis II-missionen, som planeras lyfta tidigast i februari 2026, bjuder rymdstyrelsen in människor från hela världen att ”gå ombord” på rymdfarkosten Orion genom att skicka med sina namn på resan runt månen.

Artemis II är en historisk tio dagar lång test-flygning och den första bemannade expeditionen inom Artemis-programmet. Medan fyra astronauter kommer att befinna sig fysiskt i kapseln, kommer tusentals virtuella passagerare att göra dem sällskap. Alla inskickade namn lagras på ett digitalt minneskort inuti farkosten när den rundar månens baksida – längre bort från jorden än någon människa har varit på över 50 år.

Det är gratis och enkelt att delta. Genom att besöka NASA:s webbplats kan du registrera ditt namn och få ett personligt digitalt ”boardingkort” som ett minne. Det är ett symboliskt sätt att knyta samman människor världen över med nästa stora steg i rymdens utforskning. Sista dagen för anmälan är den 21 januari 2026.

Referens: NASA - Launch Your Name Around Moon in 2026

BILD: Credit NASA

Fortsättning från sid 4

LITTERATUR

PROJECT RUNEBERG

Nordens digitala skattkammare växer – Projekt Runeberg har haft ett gott år 2025!

Samtidigt som AI dominerar rubrikerna, har ett av internet äldsta kulturinitiativ slagit rekord i det tysta.

Under 2025 har Projekt Runeberg nått nya milstolpar i sitt uppdrag att göra nordisk litteratur fri för alla. Med tusentals nya inskannade sidor och en växande skara frivilliga korrekturläsare har sajten befast sin roll som Nordens viktigaste digitala arkiv. **Vad gör Projekt Runeberg egentligen?** Projekt Runeberg grundades redan 1992 vid Linköpings universitet och är en ideell motsvarighet till det globala Project Gutenberg. Syftet är att digitalisera klassisk nordisk litteratur och konst där upphovsrätten löpt ut. Genom att erbjuda fri tillgång till allt från gamla encyklopedier som Nordisk familjebok till poesi av Bellman och Topelius, ser projektet till att vårt gemensamma kulturarv inte bara överlever, utan också är sökbart och tillgängligt för framtida generationer. Under 2025 har särskilt fokuset på högkvalitativa faksimilbilder och förbättrad sökbarhet lockat rekordmånga besökare. <https://runeberg.org/>

LITTERATUR

Adlibris bästsäljare 2025: Dan Brown på förstaplatsen – finska författaree var starkt i fokus

Den nätbaserade bokhandeln Adlibris publicerade topplistorna över bästsäljande böcker 2025, och den internationella spänningsförfattaren Dan Brown klättrar till toppen med sin bok The Secret of Secrets.

Samtidigt har de finska författarna Satu Rämö och Finlandiapristagaren Monika Fagerholm en stark närvaro bland bästsäljande författare. Browns verk var bästsäljande roman både i skönlitteratur och totalförsäljning,

medan Rämös deckarroman Tinna och Fagerholms Finlandiaprisbelönade Isolation Mode båda var framgångar högst upp på listan. Det breda utbudet av topplistor speglar läsarnas olika intressen: kategorierna skönlitteratur, facklitteratur, välmåendeverk och barnböcker finns alla representerade i de mest populära böckerna 2025. Listan inkluderade också Sauli Niinistös bok om utrikes- och säkerhetspolitik samt en stickbok som kombinerar teman relaterade till hantverk och välbefinnande. I år har läsarna letat efter underhållande berättelser, aktuell information och läsupplevelser relaterade till vardagsvälbefinnande. Källa: Adlibris Finland Oy pressmeddelande, 19.12.2025.

HÄLSA

INTENSIVVÅRD

THL: Tre av fyra intensivvårdade patienter lever ett år senare

En ny studie från Institutet för hälsa och välfärd (THL) visar att ungefär 75 procent av de patienter som vårdats på intensivvårdsavdelning för kritisk sjukdom fortfarande lever ett år efter vårdtillfället. Studien omfattade patienter från flera sjukhus och olika tillstånd, bland annat efter operationer och allvarliga infektioner. Resultaten visar att modern intensivvård räddar många liv, även om rehabilitering och återhämtning kan vara lång. Faktorer som patientens ålder, underliggande sjukdomar och hur snabbt vården påbörjades påverkar utfallet, men generellt är överlevnaden klart högre än tidigare. THL lyfter fram att forskningen ger viktig information om vårdens effekt och kan stödja både kliniska beslut och hälso-politisk planering framöver.

Källa: THL-studie

HÄLSA

Studie: Daglig promenad minskar risken för hjärtinfarkt

10 000 steg om dagen ger betydande hälsofördelar. En omfattande studie från USA bekräftar vikten av daglig träning för hjärthälsan.

Forskare vid Boston University analyserade hälsodata

EUROPAS KULTURHUVUDSTAD

Oulu2026 – Europas kulturhuvudstads invigningsfestival äger rum 16–18 januari 2026

I mitten av januari förvandlas centrala Uleåborg (Oulu) till en pulserande scen för kultur när Oulu2026 – Europas kulturhuvudstads invigningsfestival äger rum 16–18 januari 2026.

Under tre dagar bjuds det på nästan 200 evenemang vid mer än 20 platser, de flesta gratis och öppna för alla. Här finns musik, konst, performance och kulinariska upplevelser för hela familjen.

Festivalen inleds med det festliga ögonblicket ”Paikoillanne, valmiit, Oulu!”, där programmet officiellt öppnas. Evenemang på torget erbjuder skridskoåkning, smakprov från Arctic Food Lab och levande musikupplevelser, och många programpunkter sänds även live online.

I köpcentret Valkea finns ett rikt utbud – från klassisk balett till flow-cirkus och unga rapartist. På Rotuaari plan ordnas gemensamma

danser, DJ-set och visuella uppträdanden i samarbete med Frozen People-festivalen. Dessutom presenterar Fotografiska Tallinn en fotoutställning i Finland

för första gången under festivalen.

Invigningsfestivalen ger en försmak av allt som Oulu och norra regionen har att

erbjuda under kulturhuvudstadsåret 2026 – välkommen till norra Finlands största vinterfest!

från nästan 50 000 vuxna under en period av tio år. Effekten var tydlig: de som gick minst 10 000 steg om dagen hade 40 % mindre risk att utveckla hjärt-kärlsjukdom än de som gick mindre än 4 000. Enligt experter är korta promenader under dagen lika effektiva som ett långt löppass – det viktigaste är rörelse, inte ansträngning.

ÖVERVIKT

Ny diabetesmedicin visar rekordviktminskning – överträffar konkurrenten

En stor klinisk studie visar att läkemedlet tirzepatide (Mounjaro) ger betydligt större viktminskning än semaglutid (Ozempic) hos vuxna med fetma utan diabetes. I den randomiserade fas III-studien 751 personer under 72 veckor, och resultaten visar en genomsnittlig viktminskning på cirka 20 procent med tirzepatide jämfört med drygt 13 procent med semaglutid – en klar skillnad som kan få omfattande betydelse för behandling av fetma som sjukdom.

Studien visar också att midjemått minskade i större utsträckning med tirzepatide, vilket kan peka på minskad risk för hjärt- och metabola komplikationer. Biverkningarna var i huvudsak milda till måttliga, med gastrointestinala symtom som vanligast.

Resultaten publicerades i den ansedda tidskriften The New England Journal of Medicine och kan påverka hur läkare väljer läkemedel för viktbehandling i framtiden.

Källa: The New England Journal of Medicine (doi:10.1056/NEJMoa2416394).

FÄSTINGSJUKDOMAR

Fästingburen encefalit (inflammation i ökar – fler och fler personer hamnade på sjukhus

Fästingburen encefalit (TBE) har blivit betydligt vanligare i Finland under 2025, och flera av infektionerna har krävt sjukhusvård. Detta anges i ett pressmeddelande publicerat av HUS den 3 december 2025.

Förra året rapporterades 195 TBE-fall i Finland, men i slutet av november 2025 hade redan 228 nya fall registrerats. I HUS-området har antalet infektioner ökat från 91 till 120. Faktorererna anses vara varmare vintrar och ett utökat fästingområde, bland annat. Tre av fyra smittade har otillräckligt vaccinations-skydd – 69 % är helt ovaccinerade och 13 % har inte slutfört eller gått ut sin vaccinationsserie. Enligt ett pressmeddelande från HUS har upp till 14 % av patienterna behovt intensivvård eller intensivvård, och vissa personer som återhämtar sig från intensivvård behöver lång rehabilitering innan utskrivning. TBE-viruset överförs vanligtvis genom ett fästingbett, och det enda effektiva sättet att skydda sig är vaccination. Vaccinet förhindrar infektion hos cirka 90 % av de vaccinerade.

HÄLSA

Ozempic kan vara farligt för dina ögon

Ozempic, som är mycket populärt som diabetesmedicin och viktminskningsprodukt, och ingrediensen semaglutid det innehåller, fick en viktig varning från Europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA). En möjlig, om än mycket sällsynt, biverkning av läkemedlet har identifierats som ögonsjukdomen NAION (non-arteriell atisk ischemisk neuropati).

Vad är NAION?

NAION är en allvarlig men sällsynt ögonsjukdom som skadar synnerven. Det uppstår från en störning i blodtillförseln till synnerven och kan leda till plötslig och permanent synförlust på ett öga. Vanligtvis är nedsatt syn det enda symtomet på sjukdomen och åtföljs inte av smärta. Personer med diabetes, högt blodtryck eller förhöjda blodfettnivåer löper till exempel störst risk att utveckla NAION. Det finns för närvarande ingen permanent behandling för sjukdomen.

Beslutet fattades av EMA:s farmakovigilanskommitté (PRAC) efter att ha granskat tillgängliga data, inklusive små studier som antydde en ökad risk hos patienter som tar semaglutid. Det är viktigt att betona att detta fortfarande är en mycket sällsynt biverkning och att majoriteten av dem som använder läkemedlet inte har någon risk för det.

Vad betyder detta för patienterna?

Det viktigaste är att vara medveten om möjliga symtom. Om du upplever en plötslig synnedsättning, suddig syn eller mörka områden i ditt synfält, kontakta din husläkare eller ögonläkare omedelbart. Nämn alltid för din vårdpersonal att du tar en medicin som innehåller semaglutid.

Slutligen kan man säga att alla mediciner kan ha möjliga biverkningar, och det är viktigt att regelbundet göra medicinska kontroller och vara medveten om möjliga riskfaktorer för din egen hälsa. Även om NAION är sällsynt är det avgörande att patienter och läkare är medvetna om denna potentiella koppling för att kunna agera snabbt om det behövs.

AI

GEMINI 3

Gemini 3 – ett stort steg framåt inom artificiell intelligens

Gör dig redo att bli förbluffad! Google har precis släppt den senaste versionen av sin banbrytande AI-modell, Gemini 3, och den är inget mindre än revolutionerande.

Detta är inte bara en uppgradering; Det är ett enormt framsteg inom AI som tänjer på gränserna för vad vi trodde var möjligt. En av de mest fantastiska nya funktionerna är dess kraftigt utökade kontextfönster. Föreställ dig en AI som kan förstå och bearbeta otroligt långa, komplexa flöden – hela böcker, timmar av videor eller enorma datamängder – allt på en gång, utan att tappa greppet om detaljerna. Gemini 3 kan göra just det, vilket resulterar i mycket mer konsekventa, nyanserade och insiktsfulla svar än någonsin tidigare. Detta är en game-changer för allt från komplexa kodningsprojekt till djupgående forskning och kreativt skrivande. Men innovationerna slutar inte där. Gemini 3 har förbättrade multimodala funktioner, vilket innebär att den inte bara förstår text; Den förstår verkligen och integrerar sömlöst information från bilder, ljud och video. Du kan mata den med ett dokument, en mötesinspelning och en relevant bild, och den kommer att göra kopplingar och ge sammanfattningar som är chockerande exakta och intelligent. Denna nya version är utformad för att vara mer intuitiv, kraftfullare och i slutändan mer användbar inom en mängd olika tillämpningar. Det lovar att förändra hur vi interagerar med AI, göra komplexa uppgifter enklare och öppna dörrar till helt nya former av innovation. Gör dig redo, för AI:s framtid är här, och den heter Gemini 3!

Fortsätter på sid 6

LUX HELSINKI

Lux Helsinki 6-11.1.2025: Lyser upp de mörkas-te dagarna

När vintern tar ett allt hårdare grepp om Helsingfors framträder en strålande kontrapunkt: Lux Helsinki. Denna årliga ljusfestival, som äger rum mellan den 6 och 11 januari 2026, förvandlar stadens välbekanta landskap till en hisnande duk av ljuskonst.

Lux Helsinki är mer än bara ett spektakel; Det är en hyllning till kreativitet och gemenskap. Under fem magiska nätter badar hjärtat av Helsingfors i ett kalejdoskop av färger och förtrollande

installationer. Offentliga byggnader blir lysande skulpturer, parker förvandlas till eteriska underländer och gatubilder genomsyrras av ett utomjordiskt sken.

Festivalens styrka ligger i dess mångfald. Från uppslukande, interaktiva upplevelser till häpnadsväckande storskaliga projektioner – Lux Helsinki passar alla konstnärliga smaker. Lokala och internationella konstnärer samlas för att visa upp sina innovativa visioner och tän-

ja på gränserna för ljus som medium. Att vandra genom den upplysta staden blir ett äventyr, där varje hörn avslöjar ett nytt underverk.

Lux Helsinki har en genomslagskraft som sträcker sig längre än till estetiken. Det främjar en känsla av samhörighet och delad glädje under en tid på året som ofta förknippas med mörker och ensamhet. Festivalen uppmuntrar till utforskning och bjuder in både invånare och besökare att återupptäcka

staden i ett nytt ljus. Det är en påminnelse om att även mitt i vintern kan man hitta skönhet och förundran.

Oavsett om du är en erfaren konstantusiast eller bara söker en magisk flykt från kylan är Lux Helsinki en upplevelse som du inte får missa. Så klä på dig, omfamna den krispiga vinterluften och fördjupa dig i Helsingfors ljusa hjärta. Låt Lux Helsinki lysa upp januari och väck din känsla av förundran.

PRESSMEDDELANDE 1.1.2026

Wasa Dagblad, Waasan Päivälehti och Wasa Daily inleder sitt fjärde verksamhetsår - lokalt ägd journalistik växer i Vasaregionen

Den lokala mediescenen i Vasa präglas av utveckling och nytänkande. Wasa Dagblad, Waasan Päivälehti och Wasa Daily har nu funnits i tre år och inleder sitt fjärde verksamhetsår med starkt innehåll, tydlig vision och växande genomslag.

På en kort tid har publikationerna utvecklats från experimentella projekt till fullvärdiga nyhetstidningar och utgör i dag en viktig del av den lokala mediamiljön. De är samtidigt i det närmaste de enda dagstidningarna i regionen som är lokalt ägda och lokalt producerade.

Tre språk – ett lokalt engagemang
Den finskspråkiga Waasan Päivälehti kompletteras av den svenskspråkiga Wasa Dagblad samt den engelskspråkiga Wasa Daily, som vid behov även publicerar material på ukrainska. Tillsammans når tidning-arna en bred och mångspråkig publik: lokala invånare, företag, studerande och internationella experter. Gemensamt för alla tre är ett starkt fokus på kvalitet, objektivitet och kulturjournalistik, med bevakning av lokala nyheter, historia, samhällsfrågor och klimatrelaterade ämnen.

Broadsheet – formatet som ger utrymme för innehåll
Under hösten 2025 övergick tidningarna till broadsheet-format, ett klassiskt tidningsformat som används av många av världens ledande dagstidningar men är ovanligt i Finland. Formatet möjliggör större journalistiskt djup, fler nyheter per sida och en mer överskådlig helhetsbild än dagens dominerande tabloid-format.

Digitalt först – men tydliga framtidsplaner
I nuläget publiceras tidningarna digitalt en gång i veckan, men målsättningen är ambitiös:

daglig uppdatering på webben och på sikt en omfattande tryckt fredagsutgåva med innehåll för hela helgen. Förverkligandet sker stegvis och i nära samarbete med annonsörer och samarbetspartner.

Modern teknik i journalistikens tjänst
Waasan Päivälehti ligger i framkant när det gäller användning av modern teknik. Redaktionerna använder avancerade AI-verktyg för bland annat faktakontroll, översättningar och research. Allt material granskas och godkänns dock alltid av ansvariga journalister – tekniken är ett stöd, inte en ersättare.

Historien som kompass
Tidningarna lägger stor vikt vid historisk kontext. Med regelbundna artiklar om regionens förflutna ges läsarna verktyg att bättre förstå både samtid och framtid, i linje med filosofen George Santayanas väl-kända ord om historiens betydelse.

Tillsammans vidare
När tidningarna nu inleder sitt fjärde verksamhetsår görs det med engagemang och tacksamhet. Redaktionerna välkomnar nya läsare och uppskattar fortsatt dialog och respons. Vi riktar ett varmt tack till alla läsare och samarbetspartner som varit med på resan hittills – och ser fram emot att fortsätta utveckla en stark, oberoende lokal journalistik i Vasaregionen.

För mer information:
Hans Björknäs, chefredaktör
Telefon: +358 40 546 2455
E-post: wasadagblad@gmail.com
Adress: Wasa Dagblad Skolhusgatan 37 B 7 65100 Vasa
Tidningarna: https://vpres.ovh
Bildarkiv: https://vpres.ovh/KA.pdf

(Bilder och omslag kan fritt användas i samband med artiklar om tidningarna)

KLIMATFÖRÄNDRINGEN

Meteorologiska institutet: 2025 var det näst varmaste året i mäthistorien

Färska siffror från Meteorologiska institutet bekräftar att år 2025 var exceptionellt mildt i Finland. Året placerar sig som det näst varmaste någonsin sedan mätningarna började, endast slaget av rekordåret 2020.

Medeltemperaturen för hela landet var 4,3 grader, vilket är 1,4 grader högre än det långsiktiga medelvärdet. Särskilt slutet av året var ovanligt varmt, och flera orter noterade nya månadsrekord. Enligt meteorologerna är detta en tydlig fortsättning på den långsiktiga uppvärmningstrenden. Trots enstaka köld-knappar under vintern var året som helhet extremt varmt, vilket ses som ett konkret tecken på klimatförändringens effekter i den finländska naturen. www.ilmatieteenlaitos.fi

Fortsättning från sid 5

GEMINI 3

Vad kostar Gemini 3?

Gemini 3:s prissättning och tillgång är uppdelade i olika nivåer för konsumenter, studenter och utvecklare. Här är en översikt över om Gemini 3 är gratis och vad de fullvärdiga versionerna kostar:

- Fri tillgång (grundläggande modell)
Ja, grundmodellen av Gemini 3 finns tillgänglig gratis.
- Plattform: Tillgänglig via Gemini-appen (webb och mobil).
- Funktioner: Denna gratisnivå erbjuder grundläggande AI-funktionalitet, inklusive grundläggande textchatt, resonemangsuppgifter och enkel multimediala-förståelse.
- Begränsningar: Den har begränsad tillgång till de mest avancerade funktionerna, såsom ett ultralångt kontextfönster och de högsta inferensmöjligheterna.
- Betalda nivåer (Pro och Ultra-modellerna)
Den fulla kraften i Gemini 3 Pro och Gemini 3 Ultra – ett kraftigt utökat kontextfönster, avancerade multimodala funktioner och djupare resonemang – kräver en betald prenumeration eller betala efter behov.

EUROPA

BRIGITTE BARDOT

B.B. – Den eviga syrenen från Saint-Tropez

Världen tar farväl av Brigitte Bardot, filmikonen som omdefinierade frihet och vigde sitt liv åt de röstlösa.

Brigitte Bardot, den legendariska franska skådespelerskan och en hel generations symbol, har gått ur tiden vid 91 års ålder i sitt hem, La Madrague. Efter det internationella genombrottet 1956 i Och Gud skapade kvinnan blev "B.B." ansiktet för en ny och kompromisslös kvinnlig självständighet. Hennes ikoniska stil och naturliga elegans förvandlade Saint-Tropez till en världskändis. När hon stod på toppen av sin karriär 1973 lämnade hon filmduken för att följa sitt hjärta: djurrättsaktivism. I över fem decennier kämpade hon outtröttligt genom sin stiftelse för att skydda de utsatta. Trots att hennes senare år präglades av kontroversiella politiska uttalanden, förblir hennes arv som pionjär för både sexuell frigörelse och djurens välbefinnande djupt rotat i historien. Idag minns vi kvinnan som levde livet helt på sina egna villkor. KUA: Brigitte Bardot en 1954 (Stdio Harcourt), 1 January 1954. Wikimedia Commons, Public Domain

EKONOMI

VÄRLDSEKONOMIN

En återblick på världsekonomin 2025

RYSSLAND

RUSSIA

Lavrov's Lament: Soviet Withdrawal from East Germany a "Mistake"

Russian Foreign Minister Sergey Lavrov has sparked debate by characterizing the Soviet Union's departure from East Germany as a historic betrayal.

In a recent interview on December 15, 2025, Sergey Lavrov claimed that the USSR "betrayed" its allies during its final years. Specifically, he described the unification of Germany as a hostile takeover rather than a merger, lamenting the withdrawal of half a million Soviet troops without compensation. Lavrov argued that the Soviet leadership ignored the opportunity to maintain a military presence in the East, leaving former GDR officials with no future. These remarks signal a continued hardening of Moscow's stance toward the post-Cold War European order. PHOTO: Wikimedia Commons, US Department of State, Public Domain

RYSSLAND

Ryssland hånar Finlands träskplaner – "propaganda för att skrämma folket"

Ryssland riktar skarp kritik mot Finlands och Polens planer på att återställa våtmarker, som enligt ryska medier skulle ha ett säkerhetspolitiskt syfte. I en intervju med den ryska tidningen Gazeta hävdar statsdumans ledamot Andrei Kolesnik att åtgärderna är meningslösa och bygger på "västlig propaganda". Enligt Kolesnik har Ryssland inga planer på att angripa Finland eller Polen. Han menar att hotbilderna används för

Fortsättning på sid 8

TIPATON TAMMIKUU - DROPPLÖS JANUARI

Januari utan konjak! Vad en månad utan alkohol verkligen gör med din kropp

Det nya året ger ofta löften och nystarter, och för många markerar det början på ”Torrt januari” (på finska: Tipaton Tammikuu) – ett månadslångt åtagande att avstå från alkohol.

Även om tanken på en januari utan konjak, vin, öl eller någon annan alkoholhaltig dryck kan verka skrämmande, kan fördelarna för din kropp och själ vara omvälvande. Men vad händer exakt med din kropp under denna alkoholfria månad? Här är en närmare titt på vetenskapen och de potentiella förmånerna.

Vecka 1: Detox och anpassning

Den första veckan av att avstå från alkohol kan kännas som en utmaning, särskilt om du är van vid att ta en drink varje kväll. När din kropp börjar metabolisera den kvarvarande alkoholen i ditt system kan du uppleva cravings, irritabilitet eller mild huvudvärk. Dessa symtom är tillfälliga och är en del av din kropps naturliga avgiftningsprocess. Under denna tid börjar din lever, kroppens primära detoxorgan, att återhämta sig. Alkoholkonsumtion utsätter levern för en betydande belastning, så även en kort paus gör att den kan reparera skadade celler och förbättra dess effektivitet. Du kanske också märker att din sömnkvalitet börjar förbättras. Även om alkohol kan hjälpa dig att somna inledningsvis, stör den REM-stadiet, vilket är avgörande för återställande vila. Utan alkohol normaliseras dina sömncykler, vilket gör att du känner dig mer utvilad.

Vecka 2: Renare hud och ökad energi

1984 EN ROMAN AV George Orwell Del 14

Winston och hans mor och far fann sig en plats på golvet, och bredvid dem satt en gammal man och en gammal kvinna sida vid sida på en brits. Den gamle mannen hade på sig en anständig mörk kostym och en svart tygmössa som skjutits tillbaka från det mycket vita håret; Hans ansikte var scharlakansrött och hans ögon var blå och fulla av tårar. Han stank av gin. Det tycktes andas ut ur hans hud i stället för svett, och man kunde ha inbillat sig att tårarna som vällde fram ur hans ögon var ren gin. Men även om han var lätt berusad led han också av en sorg som var äkta och outhärdlig. På sitt barnsliga sätt förstod Winston att något fruktansvärt, något som var bortom förlåtelse och som aldrig kunde repareras, just hade hänt. Det föreföll honom också som om han visste vad det var. Någon som den gamle mannen

i Under den andra veckan märker många människor synliga förbättringar i huden. Alkohol torkar ut kroppen och kan förvärra tillstånd som rodnad, svullnad och akne. Utan alkohol börjar din hud återfuktas och läka, vilket resulterar i en klarare och mer strålände hy. Energinivåerna börjar också öka när ditt blodsocker stabiliseras. Alkohol kan orsaka top-par och kraschar i blodsockernivåerna, vilket leder till trötthet och humörsvingningar. Med dessa fluktuationer minimerade kan du ha lättare att fokusera och känna dig mer produktiv under hela dagen.

Vecka 3: Förbättrad matsmältning och förbättrat humör

Den tredje veckan medför ofta märkbara förändringar i matsmältningssystemet. Alkohol kan irritera magslemhinnan och störa balansen mellan tarmbakterier, vilket leder till uppblåsthet och matsmältningsbesvär. En paus från alkohol gör att matsmältningssystemet återställs, vilket minskar obehag och förbättrar näringsupptaget. Den här veckan markerar också betydande förbättringar av mental hälsa. Alkohol är ett deprimerande medel som kan förvärra känslor av ångest och sorg. Många deltagare i Dry January rapporterar att de känner sig mindre oroliga och mer känslomässigt stabila när deras hjärnor anpassar sig till att fungera utan alkoholpåverkan. Ökad endorfinproduktion, kroppens naturliga ”må-bra” kemikalier, bidrar ytterligare till ett upplyft humör.

Vecka 4: Viktminskning och lägre blodtryck

När du närmar dig slutet av månaden blir de kumulativa effekterna av att avstå från alkohol ännu mer up-

Den enkla sanningen: varför alkohol inte är din vän

Du kanske tror att ett glas vin eller en öl är ofarligt, men sanningen är att alkohol kan vara en lömsk sabotör för din hälsa. Det handlar inte bara om baksmälla, det handlar om långvariga skador. **Här är lowdown:** **Din lever** är en arbetshäst: Alkohol bearbetas främst av din lever, som arbetar övertid för att bryta ner den. Med tiden kan överdriven alkoholkonsumtion leda till fettlever sjukdom, cirros och till och med levercancer. **Brain Drain:** Alkohol påverkar din hjärna och påverkar minnet, koncentrationen och till och med din känslomässiga kontroll.Kronisk alkoholanvändning kan leda till demens och kognitiv försämring. **Heartbreak:** Medan lite alkohol kan tyckas hjälpa ditt hjärta, är överdriven konsumtion ett recept på katastrof. Det kan öka risken för hjärtsjukdomar, stroke och högt blodtryck. **Cancerallierad:** Alkohol är kopplat till en ökad risk för flera cancerformer, inklusive mun-, hals-, bröst-, lever- och tjocktarmscancer. Viktuppgång: Alkohol är fylld med tomma kalorier, vilket bidrar till viktuppgång och fetma. **Det är viktigt att komma ihåg:** Måttlighet är nyckeln: Om du väljer att dricka, gör det med måtta. För kvinnor är det en drink per dag och för män två drinkar per dag. Känn dina gränser: Alla har olika tolerans. Var uppmärksam på hur alkohol påverkar dig och undvik att överdriva. Drick inte om du är gravid: Alkohol kan ha förödande effekter på ett foster under utveckling. Summan av kardemumman: Alkohol kan vara njutbart med måtta, men det är inte värt riskerna för din hälsa. Så höj ett glas för din hälsa och välj klokt!

penbara. För många är en av de viktigaste fördelarna viktminskning. Alkohol är kaloritätt, och dess konsumtion leder ofta till överätande eller ohälsosamt mellanmål. Att ta bort alkohol eliminerar dessa tomma kalorier och kan göra det lättare att upprätthålla ett kaloriunderskott. Din hjärthälsa förbättras också. Alkohol höjer blodtrycket och kan bidra till hjärt-kärlproblem. Studier har visat att även en kort paus kan sänka blodtrycket och minska nivåerna av skadligt kolesterol, vilket främjar bättre hjärtfunktion.

Bortom januari: Hållbara förändringar

Slutet av den torra januari behöver inte betyda att man återgår till gamla vanor. Många deltagare tycker att den månadslånga utmaningen hjälper dem att återställa sitt förhållande till alkohol, vilket leder till mer medvetna dryckesvanor i framtiden. De insikter som erhållits under denna period – såsom förbättrad energi, bättre sömn och förbättrad mental klarhet

älskade, ett litet barnbarn kanske, hade blivit dödad. Med några minuters mellanrum upprepade den gamle mannen: »Vi behövde inte lita på dem. Jag sa det, mamma, eller hur? Det är vad som händer när man litar på dem. Jag har sagt det hela tiden. Vi behövde inte lita på de där jävlarna.» Men vilka jävlar de inte borde ha litat på, kunde Winston nu inte komma ihåg. Sedan ungefär den tiden hade krig bokstavligen pågått, även om det strängt taget inte alltid hade varit samma krig. Under flera månader under hans barndom hade det pågått förvirrade gatustrider i själva London, och en del av dem mindes han livligt. Men att spåra hela periodens historia, att säga vem som kämpade mot vem vid varje givet tillfälle, skulle ha varit helt omöjligt, eftersom ingen skriftlig uppteckning och inget talat ord någonsin nämnde någon annan inriktning än den existerande. Vid denna tidpunkt, till exempel 1984 (om det nu var 1984), var Oceanien i krig med Eurasien och i allians med Ös-

UKRAINE PRESIDENT

In 2025, the President Focused His Work With Partners Around the World on Achieving a Dignified Peace and Providing Reliable Security Guarantees for Ukrainer

31 December 2025 - 19:54 In 2025, President Volodymyr Zelenskyy conducted approximately 60 visits abroad, hosted nearly 100 heads of foreign states and governments in Ukraine, held 20 international video calls, over 230 telephone conversations with leaders of states, governments, international organizations, and spiritual leaders, and participated in almost 150 events within Ukraine.

One of the main priorities of the President's diplomatic activity was working closely with the U.S. team to develop a 20-point peace

plan and documents on Ukraine's security guarantees and prosperity. At the end of the year, the result of this substantive, productive, and constructive work by the Ukrainian and American teams was a leaders-level meeting between Ukraine and the United States on December 29 in Florida, at the Mar-a-Lago residence. Volodymyr Zelenskyy and Donald Trump discussed all aspects of the peace framework and achieved significant results. Some of the documents have already been fully agreed upon, while others are in their final sta-

ges. In addition, the leaders agreed on the sequence of further steps. The President of the United States noted that the teams are approaching the conclusion of the war and will continue to work in a working-group format. "We agree that security guarantees are the key milestone in achieving lasting peace, and our teams will continue working on all aspects," emphasized the Head of State. This year, Volodymyr Zelenskyy also focused on securing financial support for Ukraine in the coming years, strengthening military assistance, particularly

in air defense, scaling up drone production, developing joint defense manufacturing, attracting additional contributions and countries to the PURL initiative, and implementing the SAFE instrument. Thanks to the successful work of the President and his team, 24 countries joined the PURL initiative, which NATO, together with the United States, launched in August this year to enable direct participation of partner states in supporting Ukraine. Of these who joined, 22 are NATO members, and two are Alliance partners: Australia and New Zealand. The total declared funding for the PURL initiative amounts to USD 4.3 billion. Eight packages have already been formed, with the ninth and tenth currently being prepared. Despite the Christmas and New A meeting at the level of European national security advisors from the Coalition of the Willing countries is already scheduled for January 3, followed by a leaders-level meeting in France on January 6.

COPYRIGHT: The Presidential Office of Ukraine. All materials featured on this site are licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. The use of any materials posted on the website is permitted provided you link to www.president.gov.ua regardless of full or partial use of materials.

VECKANS KONSTUPPLEVELSE

Alexandra Frosterus-Såltin 6.12.1837, Inkoo - Ingo 29.2.1916, Vaasa Ung dam, Nuori neito, Young Woman 1858

att rättfärdiga offentliga utgifter och skrämma den inhemska befolkningen. Uttalandet är ännu ett exempel på hur Moskva avfärdar nordiska och europeiska säkerhetsåtgärder i ett allt mer spänt politiskt klimat. Källa: Gazeta.ru

RYSSLAND

Rysk talesperson jämför Simo Häyhä med japan-ska krigsförbrytare

Uttalanden från Rysslands utrikesdepartement har väckt starka reaktioner i Finland. Ministeriets talesperson Maria Zacharova jämförde den finländske prickskyten Simo Häyhä med japanska krigsförbrytare från andra världskriget.

Bakgrunden är en artikel i den brittiska tidningen The Daily Telegraph där Häyhä beskrivs som en krigshjälte. Zacharova hävdade att publiceringen är ett försök att förvränga historien, förminska Sovjetunionens roll i kriget och svartmåla Röda armén. Hon drog paralleller till hur japansk press på 1930-talet glorifierade övergrepp mot kinesiska krigsfångar.

Finländska forskare avfärdar jämförelsen som historiskt felaktig. Häyhä deltog endast i vinterkriget 1939–1940 och försvarade Finland mot en sovjetisk invasion. Han hade inga kopplingar till nazism eller krigsförbrytelser. Utspelet ses som en del av Rysslands pågående historiestrid med väst.

Referens: Helsingin Sanomat / Ryska UD Bild: Wikimedia Commons, U.S. Department of State from United States Public domain

VÄRLDEN

KINA

Kinesiskt tåg slår rekord – 700 km/h på två sekunder

Kina har nått en ny milstolpe inom transportteknik efter ett framgångsrikt test med ett maglev-fordon i svindlande hastigheter.

Under ett rekordförsök i slutet av december 2025 accelererade ett supraledande magnetåg (maglev) till 700 km/h på endast två sekunder. Testet, som utfördes av Kinas nationella universitet för försvarsteknologi, ägde rum på en 400 meter lång testbana. Tekniken, som ofta liknas vid "flyg på marken", använder kraftfulla magnetfält för att eliminera friktion. Även om projektet fortfarande är på experimentstadiet, banar detta genombrott väg för framtida tågssystem som kan färdas snabbare än vanliga passagerarflygplan. https://www.chinadailyhk.com/hk/article/626058

Bild: Hermann Luyken, Wikimedia Commons, Public Domain

RYMDEN

3I/ATLAS

Vad vet vi om den interstellära Kometen 3I/ATLAS?

En ovanlig komet från ett annat stjärnsystem passerar just nu genom vårt solsystem. Objektet, med beteckningen 3I/ATLAS, är endast det tredje bekräftade interstellära

objektet som astronomer observerat. Det upptäcktes den 1 juli 2025 av det NASA-finansierade ATLAS-teleskopet i Chile och följer en hyperbolisk bana, vilket innebär att det inte kommer att kretsa runt solen utan fortsätta ut i interstellärt rumden.

Astronomer uppskattar att kometens kärna är mellan ungefär 440 meter och 5,6 kilometer i diameter, och den var som närmast solen den 30 oktober 2025. Vid sin närmaste passering av jorden den 19 december 2025 var den fortfarande cirka 170 miljoner miles bort – långt ifrån att utgöra någon fara. Forskare observerar 3I/ATLAS med bland annat Hubble- och Webb-teleskopen för att lära sig mer om dess sammansättning och ursprung. Eftersom den bildats runt en annan stjärna ger denna sällsynta gäst en unik möjlighet att studera material från fjärran planetsystem. Referens: NASA Science: 3I/ATLAS Facts and FAQs. BILD: NASA, ESA, STScI, D. Jewitt (UCLA), M.-T. Hui (Shanghai Astronomical Observatory). Image Processing: J. DePasquale (STScI)

Public domain

RYMDFÄRDER

Mänsklighetens stora kliv tillbaka till månen

NASA:s Artemis II-uppdrag kommer att skriva historia som den första bemannade flygningen till månens närhet på över 50 år.

Uppdraget, som planeras till 2026, kommer att föra fyra astronauter—Reid Wiseman, Victor Glover, Christina Koch och Jeremy Hansen—på en spännande resa runt månen. Under den tio dagar långa färden ska besättningen testa rymdfarkosten Orions livsuppehållande system och navigationsförmåga. Även om de inte landar på ytan denna gång, fungerar flygningen som en avgörande bro mot framtida permanenta månbaser. Detta markerar en ny era av utforskning och visar att människan är redo att färdas längre ut i rumden än någonsin tidigare. Reference: NASA - Artemis II Mission

KLIMATFÖRÄNDRINGEN

KLIMATFÖRÄNDRINGEN Stigande värme: Arabiska regionen står inför aldrig tidigare skådade klimathot

Den arabiska regionen värms upp i en takt som är betydligt högre än det globala genomsnittet, vilket utlöser en rad eskalerande miljö- och socioekonomiska kriser

En färsk rapport från Världsmeteorologiska organisationen (WMO) visar att den accelererande temperaturökningen sätter enorm press på vattenresurser, livsmedelssäkerhet och folkhälsa i Mellanöstern och Nordafrika.

8 Wasa Dagblad, 4 januari, 2026

HUMOR FÖR ETTHUNDRA ÅR SEDAN

VAGABONDER EMEL-LAN.

Kalle:

— Hörr’u du, Pelle, vi är allt bättre lottade än alla grevar nrh baroner.

Pelle:

— Hur så då?

Kalle:

— Jo, sirrdu, vi kunna inte gifta oss under vårt stånd.

VARFÖR?

Gossen: — Mamma, hur tuppen här? Mamman: — Nej, tuppen har fjäder.

Gossen: — Varför har den kam då?

MODERNT KRUT.

Korprulen: — Kun 4711 säja mej varför kulbanan är hågformig? 4711: — Dä’ a’’ la krokigt krut i putronen.

MOTHUGG.

Värden (argt) :

— Sedan ni supit er fulla på andra lokaler kommer ni hit!

Gästen:

— Na-na-tur-ligtvis! I ny-nyktert tillstånd går väl ingen på er sy-sylta!

ÄTA OST PÅ KVÄLLEN

Larsson: „Jag vet inte varav det kommer sig, men då jag äter ost på kvällen, kan jag inte sova.“ Lisa: „Med mig är det alldeles tvärtom, när jag sover, kan jag inte äta ost.“

ARBETET ADLAR

Prästen; „Det ligger ingenting förnedrande i att arbeta, Jonas. Jonas; „Nej, det predikar jag också alltid för hustru.

LOGISKT

Elbert H. Gary, direktör för The United States Steel Corporation är känd för sina träfande svar. En dam frågade honom en dag: Tror ni att stälaktierna kommer att gå upp eller ned? Ja, blev svaret, det tror jag. De står sällan stilla och de kan inte gå åt sidan

BEGÅVAD FAMILJ

Ni är en ofantligt talangfull familj, sade den artiga gästen. Er son blåser flöjt, er hustru är pianist or dotter violinist. Vad är ni själv? Pessimist, blev svaret.

ÅSKVÄDER

Herrn: Det var ett förskräckligt åskväder i natt...

Frun: O, gud, varför väckte du mig inte? Du vet att jag inte kan sova när åskan går!

KORT KLÄNNING

En ny synpunkt. Herr och fru Mattson vänta gäster till middagen och herr Mattson granskar kritiskt sin hustrus klänning. Är den inte en smula djäv? framkastar han. Lite för kort och lite för urringad? Jag vill säga dig en sak, säger fru Mattson. De ha kommit för att träffa mig. Det är mig de vill se och inte klänningen eller hur?

SCHACK

Den unga schackspelaren:

— Nu gjorde jag dig matt ändå, gamle gosse, så mycket yngre jag än är både som

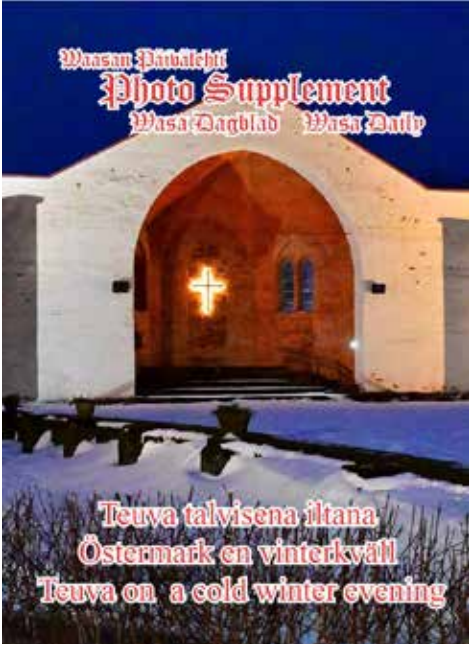
Astronomic picture of the week:

Antennae galaxies

This NASA Hubble Space Telescope image of the Antennae galaxies (NGC 4038 & 4039) is the sharpest yet of this merging pair of galaxies. During the course of the collision, billions of stars will be formed. The brightest and most compact of these star birth regions are called super star clusters. The two spiral galaxies started to interact a few hundred million years ago. Credit: NASA, ESA, and the Hubble Heritage Team (STScI/AURA)-ESA/Hubble Collaboration Public domain

Nästa vecka:

HOROSKOP FÖR JANUARI 2026

Januarihoroskop för 2026: Börja året med ett skratt

Väduren (21.3–19.4): Du kastar dig in i januari som en bergsget på kaffein. Kom ihåg att inte alla toppar är värda att bestiga – särskilt inte när det finns nya serier på Netflix.

Oxen (20.4–20.5): Du är envis och optimistisk denna månad. Någon föreslår att du testar en grönkålssmoothie. Säg nej. Dina smaklökar förtjänar bättre.

Tvillingarna (21.5–20.6): Din dubbla personlighet skiner i januari – antingen börjar du en yogakurs eller tittar på true crime-dokumentärer med en pizza i handen. Båda räknas som framgång.

Kräftan (21.6–22.7): Hemmet är din tryg-

ga hamn i januari. Tyvärr är kylskåpet det också. Kom ihåg: snacks är känslor.

Lejonet (23.7–22.8): Nytt år, nya du! Fast ärligt talat, kronan du köpte i december är fortfarande kvar på huvudet. Försätt regera, majestät.

Jungfrun (23.8–22.9): Du har redan färgkodat och organiserat dina nyårslöften. Ta det lugnt – du kommer ändå att glömma dem i februari.

Vågen (23.9–22.10): Jakten på balans sätts på prov när soffan och gymkortet kämpar om din uppmärksamhet. Spoiler: soffan vinner.

Skorpionen (23.10–21.11): Du utstrålar mystik i januari. Eller så är det bara för att du inte svarat på förra årets meddelanden. Försätt vara gåtfull.

Skytten (22.11–21.12):

BLOGGSKRIBENTER

Skriv i Wasa Dagblad – Vi söker bloggförfattare!

Älskar du att dela med dig av dina tankar, erfarenheter eller kunskaper? Wasa Dagvld söker nu engagerade bloggskribenter som vill skriva intressanta och inspirerande texter för våra läsare.

Oavsett om du gillar att skriva om lokala nyheter, kultur, livsstil, företagande eller personliga reflektioner – din röst är välkommen hos oss!

Att skriva för *Wasa Dagblad* är ett utmärkt sätt att nå en bredare publik, knyta kontakter och utveckla din kreativitet. Ingen tidigare erfarenhet krävs – allt du behöver är idéer och entusiasm! Vi uppskattar olika perspektiv och nya röster som speglar vår gemenskap.

Intresserad? Skicka din bloggidé eller ett kort prov till oss, så publicerar vi gärna dina texter. Var med och gör *Wasa Dagblad* till en plats för meningsfulla diskussioner och engagerande berättelser!

Kontakta oss på wasadagblad@gmail.com för mer info. Vi ser fram emot att höra av dig!

WASA DAGBLAD

En modern tidning med en layout med drag av 1870-talets press. . På den tiden hade tidningar bara 4-8 sidor. Mycket text, men inga bilder alls, så det är mycket att läsa på några sidor.

Tidningen innehåller citat från gamla dagstidningar hämtade från Riksarkivet (digi.kansalliskirjasto.fi). GPT3, Gemini, Aria och Monica gör en del av det rutinmässiga redigeringsarbetet, t.ex. översättning, korrekturläsning och skrivande av korta notiser. Alla texter har granskats av journalister och redaktionen ansvarar för texternas innehåll.

Wasa Dagblad är en publikation av dagstidningstyp som än så länge utkommer på söndagsmorgnar. Men vårt mål är att den ska komma ut varje morgon i framtiden. Tidningen finns tillgänglig gratis på nätet. Läsarnas texter är välkomna! Tidningen är lokalt ägd och kommer att fortsätta att vara det.

Chefredaktör är Hans Björknäs. Redaktion: Wasa Dagblad, Skolhusgatan 37 B 7, 65100 Vasa, tel. +358-40-5462455. Redaktionen i Helsingfors: Wasa Dagblad, Andra linjen 9 B 36, 00530 Helsingfors. Telefon +358-40-5462455. Annonser kan sändas via e-post i jpg-format, ta gärna kontakt med redaktionen. . E-post: wasadagblad@gmail.com

FRÅN LÄSARNA

Vi tar väldigt gärna emot inläggfrån våra läsare. Kommentarer,historier, minnen, debatt, nyheter från hemorten. Sannoliktkoimmer detta att vara den viktigaste delen i denna vår tidning. Men utrymmnet är ju begränsat,så skriv gärna rätt så kort! Säsänd gärna inlägg till: wasadagblad@gmail-com

ANNONSERA I WD

Det kan ha ett visst PR-värde att vara bland de första som annonserar i denna historiska och hypermodärna dagstidning. Sänd annonser till wasadagblad@gmail.com som jpg, tiff eller png,

WASA DAGBLAD
wasadagblad@gmail.com